

Det skal du vide, før du starter:

Navnet på den, der er udvandret
Et (evt. cirka-) årstal for udvandringen

Er personen udvandret efter 1868?

NEJ

JA

Hvis personen kommer fra et **landområde** eller en **købstad**, så kan du prøve at tjekke **kirkebogens afgangslister**.

Her *kan* der stå, at vedkommende er udvandret. Men meget mere, skal du ikke regne med at finde.

NEJ

JA

Er personen udvandret via en udvandrereagent i København?

Du har ikke store chancer for at finde vedkommende. Men hvis udvandrerens rejse er direkte fra København, kan du prøve at lede i **skibsekspeditionslisterne**.
Find og bestil dem via registraturen Københavnske politi- og domsmyndigheder bd. I, s. 205 - 207

Du kan søge efter udvandrere 1868 -1908 i Dansk Demografisk Database på **www.ddd.dda.dk**
Brug evt. brugerpc'en her på læsesalen.

I mikrosalen står filmene udvandreregistre i grønne ringbind. Der står **Emigration** på ryggen af dem. De indeholder de samme oplysninger, som du ser i databasen. Men filmene går længere frem i tid.

Brug registraturen **Udvandreregistre på film** for at finde ud af hvilke kort du skal bruge.

Led altid under både **direkte** og **indirekte** udvandring.

STATENS ARKIVER

LANDSARKIVET FOR SJÆLLAND
LOLLAND-FALSTER & BORNHOLM

Udvandrere

I slutningen af forrige århundrede var der mange danskere, som emigrerede - især til U.S.A. Mange af dem kan man finde i Københavns politis arkiv. Du kan bruge mikrokort af politiets registreringer på læsesalen, men du kan også lede on-line i Dansk Demografisk Database. Brug fx brugerpc'en her på Landsarkivets læsesal.

Direkte eller indirekte

Politiet holdt opsyn med udvandreragenterne og deres virksomhed. Den 1. maj 1868 fik udvandreragenterne besked på at indsende kopier af de kontrakter, de tegnede med folk, der ville emigrere. Det er disse kontrakter, som registrene over udvandrere bygger på.

Man kunne udvandre på to måder. Direkte eller indirekte. Direkte udvandrere sejlede fra Danmark til fx U.S.A. uden stop. Indirekte gik turen via fremmede havne som fx Rotterdam, Liverpool og Hamburg.

Hvis onkel sendte billetten...

Det var naturligvis ikke alle udvandrere, der tegnede kontrakt med en agent, som så sørgede for billetter og andre praktiske ting. Nogle rejste selv til fx

Hamborg og stod på et udvandrerskib dér. Andre fik billetten sendt fra den rige onkel i Amerika - eller andre familiemedlemmer, der var rejst i forvejen. Rejste man på denne måde, står man ikke i registrene.

Så kan du prøve at søge personen i skibsekspeditionslisterne. Eller du kan prøve til- og afgangslisterne i kirkebøgerne. Du kan også forsøge med tyendeprotokollerne hos politiet i området, hvor udvandrerens boede sidst. Men der står folk naturligvis kun, hvis de var tjenestefolk. Før 1919 findes tyendeprotokollerne i retsbetjentens arkiv - se i gruppe G - politiforvaltning.

Udvandringen har sit eget arkiv:

Det Danske Udvandrerarkiv

Arkivstræde 1

Box 1731

Tlf: 98 12 57 93

www.emiarch.dk

Sådan kan bestillingssedlen se ud:

 STATENS ARKIVER LANDSARKIVET FOR SJÆLLAND LOLLAND-FALSTER & BORNHOLM		Brugt af hvem? <i>JENSEN, JENSINE</i>		Dato: <i>29.02</i> Plads nr.: <i>43</i>																									
bestiller følgende arkivalier		BRUG BLOKBOGSTAVET																											
Arkivalier (indtastning, titel, serie eller signatur)																													
<i>Vordingborg byfoged</i>																													
Titel (arkivalier betragtes ikke signatur)																													
<i>Tyendeprotokol</i>																													
År nr. <i>1900-1910</i>		Evt. jurnumrering (egen nummer)		Evt. bestillingsnummer (egen nummer)																									
<table border="1"> <tr> <td colspan="2">Kan ikke udleveres:</td> <td colspan="2">Benyttes ved arkivering</td> <td colspan="2">Udgangspunkt</td> <td colspan="2">Dokument</td> <td colspan="2">Er bindet</td> <td colspan="2">Er udbrændt</td> </tr> <tr> <td>Eksp. af:</td> <td>Indtast.</td> <td>Ekst.</td> <td>Pl.</td> <td>Læng.</td> <td>Sik.</td> <td>Film etc.</td> <td>Kort</td> <td colspan="4"></td> </tr> </table>						Kan ikke udleveres:		Benyttes ved arkivering		Udgangspunkt		Dokument		Er bindet		Er udbrændt		Eksp. af:	Indtast.	Ekst.	Pl.	Læng.	Sik.	Film etc.	Kort				
Kan ikke udleveres:		Benyttes ved arkivering		Udgangspunkt		Dokument		Er bindet		Er udbrændt																			
Eksp. af:	Indtast.	Ekst.	Pl.	Læng.	Sik.	Film etc.	Kort																						
<small>Flere arkivalier (kort, papir etc.) må kun bestilles på særlig anmodning, når de er forfaldende</small>																													